

χόμενον εις αὐτὴν ἢ Λισαβώ, παρρησιάζει πολλά· καὶ σίαν τῆς πόλεως ἔχει θέσιν, δι' ἣν δυσκόλως ἐπι-
 παραδόξου· ἀντιθέται. Ὑψουμένη ἀμφιθεατρικῶς ἐπὶ
 τῆς δεξιᾶς ὁδοῦ τοῦ Γαγρου καὶ ἐκτεινομένη περὶ τὰς
 7 λέωγας ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυτικὰς, καὶ 3 κατὰ πλά-
 τος ἀπὸ Μεσημβρίας πρὸς ἄρτον, ἔχει θεὰ, κατα-
 πηκτικὴν, καὶ ἐνταυτῷ μεγαλοπρεπῆ, ἐνῶ διαφορά
 αὐτῆς μέρη, καὶ ἰδίως τὸ διασωθὲν ἐκ τοῦ τρομεροῦ σει-
 σμοῦ τοῦ 1755, εἰσι πενήχροτάτα καὶ λαθυρινθώδη,
 μὲ στενάς καὶ βυπαράς ὁδοῦς, καὶ σκοτεινὰς καὶ νο-
 σώδεις κατοικίας, ἀποτροπαίους εἰς τὸν ὀρθαλμὸν
 τοῦ διαβάτου. Ἐξ ἐναντίας εἰς τὴν νέαν πόλιν,
 ἤτις ἐσημέραι εὐρύνεται, αἱ πρώτισται ὁδοὶ εἰσι
 εὐρείαι, καὶ μακραι, πολλαὶ δ' ἐξ αὐτῶν ἐντελῶς εὐ-
 θεαί, διατεταμέναι ὑπὸ μικροτέρων καλουμένων Iga-
 viesas. Αἱ οἰκίαι πρὸ πάντων εἰσι κομψόταται, φέρου-
 σαι χαρακτῆρα ὅλως ἀντίτροπον, τῶν σκοτεινῶν ἐκεί-
 νων τῆς ἀρχαίας πόλεως, καὶ συήθως ἔχουσι ἀνά-
 πέσσαρας ἢ πέντε ὀροφάς, τινὲς δ' ἐξ αὐτῶν καὶ κή-
 πους. Αἱ ὁδοὶ διατηροῦνται ἱκανῶς καθαραί, δὲν
 εἶναι ὅμως λιθόστρωτοι ἐκτὸς τῶν ἰκατέρωθεν πεζο-
 δρομίων.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐκτὸς τοῦ περιφήμου ὑδραγωγείου
 ἢ Λισαβώ, δὲν περιέχει οὐδεμίαν περίφημον οἰκοδομήν,
 ἀξίαν κριτικῆς ἐξέτασεως, ἢ νὰ ἐπιδεικνύη ὡς ἀλη-
 θῶς ὠραίον προῖόν ἀρχιτεκτονικῆς, οὐχ ἦντον ὅμως
 ὑπάρχουσιν πρὸς καλλωπισμὸν αὐτῆς ἱκαναὶ ἄλλαι,
 τινὲς τῶν ὁποίων περιέχουσι διάφορα ὠραία μέρη. Ἐκ
 τοῦ 250 Νάων, δι' οὗ ἐγκαυθᾶται ἡ πρωτεύουσα αὐ-
 τῆς πρώτιστοι εἶναι ὁ τῆς Μητροπόλεως ἢ Πατριαρ-
 χικῆς, καὶ ὁ τῆς θεοτόκου (Santa Maria) νέα οἰκοδο-
 μὴ ἤτις ἀ καὶ εὐρυχωροτάτη, ἐμπνέει μᾶλλον μελαγ-
 χολίαν ἢ μεγαλείον. Ὁ Ναὸς da Roia εἶναι ἀξιοση-
 μείωτος διὰ τὸ ἐν αὐτῷ περίφημον παρεκκλησίον τοῦ
 Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, τὸ ὁποῖον κατεσκευά-
 σθη κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Βασίλειος Ἰωάννου τοῦ IV
 ὁ δὲ διομαζόμενος de Coracao de Jesus ἢ λαμπρο-
 τάτη τῶν μετὰ τὸν μέγαν σεισμῶν ἀνεγερθεισῶν οἰ-
 κοδομῶν, ἐπιτίτεται ἀπὸ μεγαλοπρεπῆ ὅλον, ὅστις
 θεωρεῖται ὡς τολμηρότατον ἔργον ἀρχιτεκτονικῆς.
 Ἡ οἰκοδομὴ αὕτη χρησιμεῖ καὶ ὡς μαστωλεῖον τῆς
 θεμελιωτοῦ τῆς τῆς βασιλείσεως Ἄννης τῆς α'. αὕτη
 ἤρχισεν ἐπίσης καὶ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἀνακτόρου τοῦ
 Ἀγροῦτα.

Τὰ Μοναστήρια τῆς μεγαλοπόλεως ταύτης, τοσοῦτον
 ποῦ ὑπάρθιμα πρότερον, εἰς τὴν σήμερον ὀλίγιστα. Αἱ
 μεγαλοπρεπεῖς καὶ εὐρυχωροὶ αὗται οἰκοδομαί, μετε-
 πλήθησαν, τινὲς μὲν πρὸς ἄλλην χρῆσιν, τινὲς δὲ
 μένουσι κεναί· οὕτω τὸ διομαζόμενον Necesidades
 εἶναι τὴν σήμερον ἡ διακομὴ τῆς βασιλείσεως. Μεταξὺ
 τῶν δημοσίων κτιρίων τῆς πρωτεύουσος ταύτης τὸ
 ὑδραγωγεῖον Agoas livres εἶναι ἀναμφιβόλως τὸ
 ὠραιότερον, θεωρούμενον ὡς ἐν τῶν εὐγενεστέρων
 προτόντων τῆς νεωτέρας ἀρχιτεκτονικῆς καθ' ὅλην τὴν
 Εὐρώπην, καὶ δυναμέον νὰ παρῶλληλισθῆ πρὸς τὰ
 ἔργα τῶν ἀρχαίων. Ἄν καὶ δὲν στερεῖται μικρῶν τιμῶν
 ἐλλείψεων καὶ ὅμως μεγαλοπρεπέστατον ἔργον ἀρχι-
 τεκτονικῆς, καὶ ἀξιοθέατον ὡς τὸ λαμπρότερον βασι-
 λικὸν παλάτιον· κατέχον δὲ τὴν ὠραιωτάτην τοποθε-

δύναται νὰ καυχῆθῃ.

Δὲν θέλομεν ἐνδιατρίψει πολὺ εἰς τὴν περι-
 τῆς κινήσεως καὶ τοῦ θορύβου τῶν ὁδῶν τῆς ἐύρω-
 ὄριας, καὶ κατὰ τῶν τόπου. (πρέπει νὰ τὸ ἐπι-
 σκοτεινῆς ταύτης πόλεως· ἀλλ' ἐν τούτοις
 αὐτῆς θεα ὡς ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν λόφων λευκῶν
 τῆς, καὶ τῶν μεταξύ τούτων ἐγερόντων τῆς
 τε τὴν κίραλην πύργων τῆς, μιμιγμένη μὲ
 ἐρείπια Ἐκκλησιῶν, καὶ ἰδιωτικῶν οἰκιῶν, δὲν
 ταί εἰμὴ νὰ ἐμπνεύη μελαγχολίαν καὶ τετα-
 τὸν ξένον. Ἡ πόλις δὲν ἀμοιρᾷ φυσικῶν καὶ
 ἐπειδὴ λαμπρὸς καὶ διαυγῆς οὐρανὸς πάντοτε
 λύπηται, τὰ δὲ πρῶτινα ὄψατα τοῦ Γάγου ἐπι-
 δι' αὐτῆς βρέγχουσι τὴν προκυμαίαν τῆς. Ἡ ἄ-
 παρίσταται ὡς γηραιὰ οἰκοδέποινα, καθήκον
 κήπου ἐκ ῥόδων, ἐν ᾧ ἀναπολεῖ τὴν εὐθυμῶν
 τητα, ὅτε, ὅλος ὁ κόσμος ἐξήτε· τὸ μείζον
 ἴσως ὁ νοῦς αὐτῆς πλανᾶται εἰς τὰ τέκνα τῆς
 ὁποῖα, μακρὰν αὐτῆς εὐρισκόμενα, ἰθυσίωσαν
 πέραν τοῦ Ωκεανοῦ, ἀζησαντα τοὺς γονεῖς τῆς
 μοναξίαν καὶ ἐρημίαν. Ἡ μικρὰ αὕτη ὑπόδη-
 ἢ παρούσα κατάστασις τῆς Λισαβώνας. Τὸ ἐπι-
 Κράτος τῆς Βραζιλίας, ὑπεχέριον αὐτῆς
 χωρὶς ὄχι ἀπὸ τὴν πάλαι μητρόπολιν τῆς
 Ωκεανοῦ, εἰς τὴν σήμερον αὐτόνομον. Ἡ
 φρικὴ! Ὡ! ἡ ἀ' ἀμνησις α. τῆς διεγείρει κί-
 αἰσθύνῃ καὶ φόβον ἐνταυτῷ.

Μεθ' ἤζονης καὶ ἀηδίας συνάμα βλέπει
 προσβάλλοντα τὴν θρασὺν τοῦ διαβόλου ἐπι-
 ἄμα ἀποδὲς προχωρήθη εἰς τὰς πολυανθρώπων
 τῆς· Ὅτι εἰ φέροισα ἡμᾶς, λέμβος ἀπὸ τοῦ
 τῆς Praça do Commercio ἤγγισε τὴν ἐπι-
 τὰ στήθη μας ἐκάλον ἐπὶ εὐαρίστον πῶν
 Πλῆθος ἠλιοκατῶν γέλου, μὲ γυμνοὺς βρεγ-
 πόδας, καὶ οὐχὶ τοσοῦτον εὐάρεστα πρόσωπα
 οἰκονόμων ἀμέσεως, προσφέροντες βίαια
 δουλεύσεις των, ὧν δὲν εἶχομεν ἐνάτην
 ἦσαν οἱ λεγόμενοι Barqueiros Gallejos εἰς
 σταθὼν περιέχει ὑπὲρ τὰς 20 000 καὶ εἰς
 λαμβάνουσιν οἱ πρῶτοι ἐνεργητικὸν μέρος
 πολιτικὸν ἀναβρασμὸν ἢ ὀχλαγωγίαν. Βασι-
 δυνατὸν νὰ ἔχωσιν ἅπαντες ἐργασίαν βλέπει
 συνήθως ἐξηπλωμένους εἰς τὸν ἥλιον, ἢ περι-
 νωχελῶς εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, συνο-
 ὑπὸ τῶν γυριακῶν καὶ τῶν τέκνων των, τὰ
 αὐτοῖ, κοιμῶνται, ἢ τρώγουσιν, ἢ καὶ κί-
 τὸν αἰγιάδον.

Ἡ Praça ὠραῖον τετράγωνον, ἀν καὶ ἐπι-
 τέρων τῆς πόλεως μερῶν εἶναι δυστυχῶς ἢ
 τὸ καταγώγιον τῆς κατωτάτης τάξεως·
 ὅστις φερόμενος ἀχαλινώτως πρὸς πάντας
 ὅπως βούλεται, ἀδιαφορῶν ἀν αἱ πράξεις τῆς
 εὐπρεπεῖς ἢ ἀπρεπεῖς εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς
 εἰς οὐδεμίαν πόλιν φαίνεται τοσοῦτον
 ξῶν, συρομένων ὑπ' ὄνων, καὶ κατὰ μίαν
 βῶν. Πανταχόθεν ὅπου καὶ ἀν στρέψῃ τις τὸ
 του, βλέπει σμήνος Ἀράβων, καὶ ἡμίγυνον